

FINANS
DANMARK

Til Folketingets Sundhedsudvalg

Beslutningsforslag B34 vil ikke løse manglende kontrol med køb af aldersbetingede varer

Fredag den 11. februar skal beslutningsforslag [B.34](#) behandles. Med forslaget ønskes en løsning, så køb af aldersbetingede varer, fx alkohol, tobak og håndkøbsmedicin, bliver afvist, hvis kortholder er for ung til at handle disse.

Finans Danmark støtter tiltag, som kan sikre, at reglerne for køb af aldersbetingede varer ikke omgås. Vi vurderer imidlertid, at den foreslåede løsning er for nem at omgå – f.eks. ved at benytte kontanter eller bruge andres betalingskort.

Forslaget kan i værste fald betyde det stik modsatte af intentionen, nemlig at færre unge bliver afkrævet ID-kontrol, og at flere unge dermed får adgang til at købe øl, spiritus og tobak.

Forslaget om aldersvalidering via betalingskort vil ikke bidrage til at løse udfordringen med, at unge køber aldersbetingede varer. De nuværende ID-løsninger, herunder på mobiltelefonen, er stadigvæk bedre egnede til at foretage aldersvalidering end betalingskort.

Aldersvalidering på betalingskort stopper ikke salg af aldersrelaterede varer

1. Frivillighed i ordningen: I beslutningsforslaget er det op til butikkerne at tilslutte sig en eventuelt kommende ordning. Det betyder, at de unge kan omgå ordningen ved at benytte forretningsdrivende, som ikke ønsker at indføre en lignende alderskontrol. Det vil uden tvivl hurtigt rygtes blandt de unge, hvis den lille kiosk nede på hjørnet ikke er tilsluttet ordningen.
2. Kontanter: De unge vil fortsat have mulighed for at betale med kontanter for deres køb af aldersrelaterede varer. Det påpeges fra detailhandelen, at kontantbetalinger er en sjældenhed blandt de unge, og problemet derfor er lille. Det er helt korrekt, at brugen af kontanter i samfundet generelt og i særdeleshed blandt de unge er på et lavt niveau. Gennemføres forslaget vil det imidlertid give et stærkt incitament for de unge til at benytte kontanter og dermed omgå løsningen, og det vil derfor utvivlsomt medføre, at de unge vil øge deres brug af kontanter. Det vil være mere besværligt for den enkelte og dyrere for butikker og samfund.¹
3. Lån af betalingskort: De unge vil kunne omgå løsningen ved at låne betalingskort af andre over 18 år, f.eks. venner og søskende. Vi finder det meget uheldigt med en løsning, som giver de unge et incitament til at udvise uhensigtsmæssig betalingsadfærd, og dermed øge den generelle risiko for misbrug med betalingskort, når kort og koder udlånes. Dårlige betalingsvaner følger en hele livet.

---

¹ En undersøgelse fra Nationalbanken viser, at kontanter er næsten dobbelt så dyre for samfundet end betalinger med dankort [link](#)

8. februar 2022

Andre udfordringer ved aldersvalidering på betalingskort

Betalingskort udstedt af såkaldte udenlandske "neobanker", som Revolut og Monzo, forventes ikke at være en del af løsningen. Det er problematisk at nogle banker kan vælge at stå udenfor, og det vil bidrage til ulige konkurrence på betalingsmarkedet.

Det er heller ikke alle mobilbetalingsløsninger, som er inkluderet i den løsning, som Nets på nuværende tidspunkt har skitseret - og hvad med nye betalingsløsninger, som vil se dagens lys de kommende år? Forslaget rejser også spørgsmål om den enkelte borgers privatliv og den glidebane man med dette forslag indlader sig på.² Ønsker man en national database med 9,5 mio. betalingskort med aldersoplysninger hos Nets, og som vil styrke virksomhedens de facto monopol?

Andre måder at sikre overholdelse af regler for køb af aldersbetingede varer

Der er andre og bedre løsninger til at tjekke de unges alder. Indenfor de seneste år, er der lanceret to mobile id-løsninger; et digitalt kørekort og sundhedskort, som begge er blevet populære blandt danskerne.

8. februar 2022

Mere end 1,3 mio. danskere har kørekort-appen, og 1,8 mio. danskere har hentet det digitale sundhedskort. Med Covid-19 har danskerne lært, at de må vise legitimation indimellem. Det er derfor oplagt at gøre brug af disse eksisterende muligheder. Og på den måde ville man også løse problemet ved selve kilden og ikke via en sindrig teknisk løsning, der måske umiddelbart lyder tillukkende, men som ved nærmere granskning skaber flere problemer, end den løser.

Med venlig hilsen

Michael Busk-Jepsen

Digitaliseringsdirektør

Direkte: 3016 1068
Mail: mbj@fida.dk

---

² Dette forhold problematiseres bl.a. på lederplads i Jyllands-Posten i september 2021 [Alder på dankortet? Nej tak.](#)

